

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Суми, 23 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

УДК: 658.27:338.43

Бухтіарова Аліна Геннадіївна,

к.е.н., старший викладач,

Пісна Альона Борисівна,

студентка,

Сумський державний університет, м. Суми

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Забезпечення успішного процесу виробництва на підприємствах – виробниках сільськогосподарської продукції передбачає обґрунтування методичних аспектів у сфері формування, управління та використання основних засобів. Проблема формування, управління та раціонального використання основних засобів на підприємствах – виробниках сільськогосподарської продукції в сучасних умовах є досить актуальною, адже застаріла матеріально-технічна база більшості підприємств даної галузі призводить до зниження рівня фондо- й енергозабезпеченості виробництва. Крім того, зростає питома вага основних засобів, які морально та фізично застарілі і потребують заміни, скорочуються обсяги їх виробництва, також не достатнім є рівень їх відтворення [1].

Основні засоби – це вартісна форма вираження засобів праці, які підприємство використовує для виготовлення продукції, надання послуг тощо, і які тривалий час не змінюють своєї натуральної форми, спрацьовуються і частинами переносять свою вартість на вартість виготовленої продукції [5].

Важливою умовою ефективного використання основних засобів на підприємствах сільськогосподарської

галузі є високий рівень якості фінансового менеджменту.

На сьогоднішній день, ринкові умови господарювання потребують принципово нових підходів до управління основними засобами. Так, поліпшення використання даних об'єктів є одним із головних факторів розвитку підприємств, а зокрема тих, які спеціалізуються на виробництві сільськогосподарської продукції. Водночас, в умовах ринкової економіки для підприємства важливо не просто забезпечити виробничий процес усіма необхідними основними засобами, але й застосувати моделі управління, що передбачають вчасне їх оновлення. Тому, важливу роль у забезпеченні ефективної роботи сільськогосподарського підприємства відіграє правильний вибір моделі управління.

Сільськогосподарське господарство, через специфіку своєї діяльності, має низку особливостей, які впливають на прибутковість та ефективність його роботи та визначають моделі управління ним. До основних особливостей, на які слід звернути увагу фінансовому менеджеру при управлінні основними засобами на сільськогосподарських підприємствах можна віднести:

–на відмінну від промислових підприємств, в сільському господарстві технічні засоби безпосередньо не створюють продукцію, а лише сприяють її виробництву в результаті дії природних процесів;

–використання ресурсів та результати діяльності значною мірою залежить від неконтрольованих, об'єктивно діючих зовнішніх умов (біологічних процесів, природних умов тощо);

–використанню основних засобів властива сезонність;

–фізичні і моральна зношеність матеріально-технічної бази, що спостерігається у значній частини вітчизняних підприємств;

–сільськогосподарські підприємства широко

використовують орендовані основні засоби, які не належать до складу активів підприємства [2].

Ми вважаємо, що основне завдання управління основними засобами підприємства можна розглядати з двох позицій: управління основними засобами на стадії їх формування та управління основними засобами на стадії їх експлуатації.

На початковій стадії, тобто на стадії, яка передбачає формування основних засобів, керівництво підприємства повинно зосередитися на визначенні загальної потреби в прирості основних засобів. Для цього необхідно проаналізувати знос основних засобів та врахувати його значення при визначенні додаткових матеріалів та обладнання підприємства сільськогосподарської галузі.

Наступним етапом є розборка плану розвитку технічної бази підприємства, при цьому потрібно врахувати особливості матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств. Земля – є головний засіб виробництва аграрних підприємств. Якість та родючість землі є основними факторами, що потрібні для ефективної роботи. Тому підвищення родючості – важливий захід, який може забезпечити продуктивність діяльності [4].

Також потрібно звертати увагу на залежність матеріально-технічної бази аграрних підприємств від дії природних чинників, адже вагома частина матеріальних ресурсів – це живі організми, котрі розвиваються за своїми законами. Наприклад, практично неможливо отримати в нашій країні два врожаї зернових на рік. Тому потрібно врахувати закони природи, при плануванні використання його у виробництві.

Визначення потреби в прирості основних засобів можна здійснювати у різних формах: придбання потрібних основних засобів, будівництво основних фондів, а також

лізингом потрібного обладнання. Приміщення, будівлі та споруди у аграрних підприємствах мають відповідати нормам санітарії, а також повинен бути створений належний клімат, так як аграрне виробництво відрізняється підвищеною мінливістю. Від стану таких приміщень залежить кількість і якість кінцевого продукту [3].

На стадії експлуатації основних засобів, фінансовому менеджеру в першу чергу потрібно прийняти заходи щодо раціоналізації експлуатації основних засобів, що передбачають раціональне розміщення основних засобів, враховуючи термін їх корисного використання.

Отже, кінцевим завданням управління основними засобами на сільськогосподарському підприємстві є оптимізація термінів експлуатації основних засобів. Враховуючи різну матеріально-технічну базу і різні періоди корисного використання, необхідно вибрати такий термін, що дасть змогу збільшити рентабельність та прибутковість підприємства.

Таким чином, можемо зробити висновок, що система управління основними засобами на підприємствах сільськогосподарської галузі залежить від особливостей умов виробництва, специфіки продукції, що виробляється та кінцевого результату, на який націлено підприємство. Також успішність управління основними засобами підприємства можна розглядати з позиції ефективності їхнього використання в господарському обороті. Тобто управління основними засобами переважно зводиться до того, щоб забезпечити своєчасне підвищення ефективності їхнього використання.

Список використаних джерел

1. Горбонос Ф. В. Економіка підприємства : підручник
Ф. В. Горбонос, Г. В. Червено, Н. Ф. Павленчик, А. О.

Павленчик. – К.: Знання, 2010. – 463 с.

2. Єгорова О. В. Аналіз використання основних засобів сільськогосподарських підприємств: галузевий аспект / О. В. Єгорова, Л. О. Дорогань-Писаренко, А. І. Рудич // Економічна думка. – 2016. – № 1. – С. 106-112.

3. Кравченко М. В. Управління та облік основних засобів на підприємстві / Кравченко М. В. // Економіка і суспільство. – 2016. – № 5. – С. 425-430.

4. Харченко Н. В. Ефективність використання основних засобів виробництва на підприємствах / Харченко Н. В. // Економічна наука. – 2016. – № 11. – С. 16-18.

5. Школьник О. І. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / І. О. Школьник, В. М. Кремень, С. М. Козьменко та ін. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 488 с.

УДК 005.915:[005.334.4+005.337.1+005.332.4+005.591.6]

Бухтіарова Аліна Геннадіївна,

к.е.н., старший викладач,

Семенець Вікторія Петрівна,

студентка,

Сумський державний університет, м. Суми

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних динамічних умовах ринкової економіки, суб'єкти господарювання мають постійно адаптуватися до змін кон'юнктури ринку, а саме розширювати асортимент, покращувати якість продукції, знижувати собівартість і ціни, оптимізувати структуру витрат. Проте, на наш погляд, українські підприємства так і не змогли безболісно перейти від «ринку продавця», який мав місце при